

Ειδικές Μαθησιακές Δυνοτολίες /

ΔΥΣΛΕΞΙΑ
ΚΑΙ ΞΕΝΕΣ
ΓΛΩΣΣΕΣ

Τέχνη του Λόγου

ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΑΓΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ
ΔΥΣΚΟΛΙΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΗΣ

ΕΙΔΙΚΕΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ/ ΔΥΣΛΕΞΙΑ ΚΑΙ ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ

Με τη διδασκαλία μιας ξένης γλώσσας εισάγουμε τα παιδιά σε ένα άλλο γλωσσικό σύστημα, το οποίο διαφέρει από το μητρικό τους στη γραφή, στους φθόγγους, στην προφορά, στο λεξιλόγιο, στις γραμματικές και συντακτικές δομές στην πρόταση.

Συχνά κατά τη διδασκαλία μιας ξένης γλώσσας οι δυσλεκτικοί μαθητές ενδέχεται να εμφανίσουν την αδυναμία που παρουσιάζουν στην εκμάθηση της μητρικής τους γλώσσας. Ωστόσο πρέπει να τονισθεί ότι δεν είναι απαραίτητο να παρουσιάσουν δυσκολίες στην ξένη γλώσσα όλοι οι μαθητές που έχουν δυσλεξία στη μητρική τους γλώσσα. Μερικές φορές η δυσλεξία “ανακαλύπτεται” ακριβώς λόγω των ανεξήγητων δυσκολιών που παρουσιάζει ο μαθητής στην ξένη γλώσσα.

Αν και οι δυσκολίες στο μαθησιακό τομέα είναι ποικίλλες δεν έχουν όλα τα παιδιά τις ίδιες δυσκολίες ούτε είναι απαραίτητο ένα παιδί να εμφανίζει όλα τα χαρακτηριστικά συμπτώματα.

Μερικά από τα γνωρίσματα που παρουσιάζουν τα δυσλεκτικά παιδιά κατά την εκμάθηση μιας ξένης γλώσσας είναι τα εξής:

Διάβασμα:

- διαβάζουν αργά, συλλαβιστά, χωρίς άνεση και ροή
- δυσκολεύονται να διακρίνουν γράμματα που μοιάζουν οπτικά (π.χ.: b/d, m/n, l/t, u/n, p/d)
- παραποιούν λέξεις που μοιάζουν οπτικά π.χ.: διαβάζουν horse αντί house, team αντί meat
- δεν κατανοούν πλήρως το αναγνωσμένο κείμενο
- πηδούν ή χάνουν τη σειρά που βρίσκονται όταν διαβάζουν
- δεν σταματούν στα σημεία στίξης

Γραπτή Έκφραση:

- παραλείπουν, προσθέτουν ή αντιμεταθέτουν γράμματα ή και συλλαβές (γράφουν kood αντί could, wood αντί would)
- μπερδεύουν φθόγγους που συγγενεύουν φωνολογικά (π.χ.: b/d, th/w)
- δεν διακρίνουν τη διαφορά μεταξύ λέξεων που μοιάζουν ηχητικά (π.χ.: think/thing, back/bag, not/nod)
- αντιστρέφουν γράμματα (π.χ.: p/b, b/d, d/q/)
- κάνουν λάθη στις αποστρόφους (γράφουν Tom's book αντί για Tom's book)
- δυσκολεύονται με γραμματικές δομές που μοιάζουν (its leg / it is morning)
- δεν βάζουν τελείες

- ▶ κάνουν ορθογραφικά λάθη σε λέξεις που έχουν διδαχθεί συστηματικά
- ▶ δεν τηρούν τα απαραίτητα διαστήματα μεταξύ λέξεων
- ▶ δυσκολεύονται να γράψουν πάνω στις γραμμές του φύλλου εργασίας
- ▶ κρατούν το μολύβι αδέξια
- ▶ η εμφάνιση του γραπτού τους είναι ακατάστατη (μουντζούρες)
- ▶ δυσκολεύονται να αναπτύξουν τις ιδέες και τις σκέψεις τους γραπτώς

Προφορικός Λόγος:

- ▶ δεν κατανοούν σύνθετες προτάσεις ή οδηγίες
- ▶ δεν καταλαβαίνουν μεταφορές, παρομοιώσεις ή τις πολλαπλές έννοιες μιας λέξης (it's raining cats and dogs)
- ▶ δυσκολεύονται με τις προθέσεις και την έννοιά τους.
- ▶ δεν καταφέρνουν να συντάξουν σωστά τα λόγια τους
- ▶ δεν μπορούν να κατανοήσουν γλωσσολογικά στοιχεία που εκφράζουν σχέσεις σύγκρισης, χώρου, χρόνου
- ▶ δυσκολεύονται να επιλέξουν και να χρησιμοποιήσουν την κατάλληλη λέξη καθώς μιλούν με αποτέλεσμα να κολλάνε, να

- ▶ χρησιμοποιούν ακατάλληλες λέξεις ή να καταφεύγουν σε γκριμάτσες προκειμένου να επικοινωνήσουν
- ▶ παραλείπουν άρθρα, υποκείμενα, αντικείμενα όταν μιλούν
- ▶ μπερδεύουν τη σειρά στους χρόνους των ρημάτων (shake - shaken - shook αντί shake - shook - shaken)
- ▶ δυσκολεύονται να μάθουν το λεξιλόγιο

Κοινωνική Συμπεριφορά:

- ▶ παρουσιάζουν κοινωνική ανωριμότητα σε σύγκριση με τους συνομίληκούς τους
- ▶ δεν πάρονται υπόψη τις ανάγκες και την κοινωνική θέση του συνομιλητή τους με αποτέλεσμα ο δεύτερος να αδυνατεί να παρακολουθήσει τη συζήτηση γιατί του λείπουν απαραίτητες πληροφορίες
- ▶ δεν ζητούν επειγήσεις όταν δεν κατανοούν κάποια πληροφορία
- ▶ δυσκολεύονται να διακρίνουν και να ερμηνεύσουν μη λεκτικές πληροφορίες που μας βοηθούν να αναλύσουμε τη συναισθηματική κατάσταση του συνομιλητή μας (έκφραση προσώπου, τόνος φωνής, κινήσεις του σώματος)
- ▶ δυσκολεύονται να ξεκινήσουν και να διατηρήσουν μια συζήτηση

Διάσπαση Προσοχής/Κρίση:

- ▶ παρουσιάζουν υπερκινητικότητα, διάσπαση προσοχής και παρορμητικότητα
- ▶ εμφανίζουν δογματική στάση και αδιαλλαξία
- ▶ δεν λαμβάνουν υπόψη τους εναλλακτικές λύσεις για την επίλυση ενός προβλήματος

Οπτικοκινητικός Συντονισμός:

- ▶ δυσκολεύονται να κουμπώσουν τα κουμπιά τους ή να κλείσουν το φερμουάρ στα ρούχα τους
- ▶ δεν καταφέρνουν να δέσουν τα κορδόνια στα παπούτσια τους
- ▶ δυσκολεύονται με παιχνίδια όπως τα LEGO
- ▶ δυσκολεύονται να αντιγράψουν από τον πίνακα
- ▶ αδυνατούν να κάνουν ποδήλατο ή να ασχοληθούν με αθλήματα που έχουν σχέση με την μπάλα

Αλληλουχία:

- ▶ δυσκολεύονται με ακολουθίες όπως το αλφάριθμο, οι μέρες της εβδομάδας, οι μήνες του χρόνου, οι χρόνοι των ρημάτων

Χωροχρονικός Προσανατολισμός:

- ▶ δυσκολεύονται στην κατανόηση χρονικών εννοιών (χθες, αύριο, μεθαύριο, κ.λ.π)
- ▶ αδυνατούν να προσανατολιστούν στο χώρο

Πρακτικές Προτάσεις για την Διδασκαλία Μαθητών με Μαθησιακές Δυσκολίες

- ▶ Βάλτε ξεκάθαρους και εφικτούς στόχους, διαφορετικά οι μαθητές σας θα απογοητευθούν.
- ▶ Προσφέρετε τους εξαπομικευμένη βοήθεια και ενθαρρύνετε τους να επιμεινούν όταν δυσκολεύονται.
- ▶ Επιβεβαιώστε ότι κατανοούν τις εργασίες που τους δίνετε.
- ▶ Κάντε συχνές επαναλήψεις για να εμπεδώσουν όσα έχετε διδάξει.
- ▶ Δώστε τους περισσότερο χρόνο να οργανώσουν τη σκέψη τους και να ολοκληρώσουν τη δουλειά που τους έχετε αναθέσει.
- ▶ Αριθμήστε τις σειρές ή χρησιμοποιήστε μαρκαδόρους διαφορετικού χρώματος για να τους βοηθήσετε να μην κάνουν τη σειρά όπου βρίσκονται όταν αντιγράφουν από τον πίνακα.
- ▶ Διαβάστε τους την ύλη εάν κρίνετε ότι αυτό είναι απαραίτητο. Επιβεβαιώστε ότι το επίπεδο της ύλης είναι κατάλληλο για τους συγκεκριμένους μαθητές.
- ▶ Αξιολογείστε το γραπτό τους δίνοντας μεγαλύτερη σημασία στο περιεχόμενο παρά στην ορθογραφία.
- ▶ Εξετάστε τους προφορικά όταν αυτό είναι δυνατόν.
- ▶ Χρησιμοποιείστε θετικά σχόλια όταν διορθώνετε τη δουλειά τους ώστε να τους καλλιεργήσετε το κίνητρο για μάθηση.
- ▶ Βαθμολογείστε τους σε σχέση με την πρόοδο που έχουν σημειώσει και όχι συγκριτικά με τους συμμαθητές τους.
- ▶ Επιτρέψτε τους να χρησιμοποιούν τεχνικές ή εξοπλισμό που τους βοηθούν να μαθαίνουν καλύτερα (π.χ.: κασετόφωνο, τεχνικές για τη διάκριση γραμμάτων που μπερδεύουν).
- ▶ Δώστε τους λιγότερη εργασία για το σπίτι (π.χ.: μικρότερες εκθέσεις, λιγότερες ασκήσεις).
- ▶ Τοποθετείστε τους στο μπροστινό θρανίο για να τους βοηθάτε όταν μπορείτε.
- ▶ Γράψτε στον πίνακα τις σημαντικές λέξεις του μαθήματος.
- ▶ Χρησιμοποιήστε χρωματιστές κιμωλίες ή μαρκαδόρους όταν γράφετε στον πίνακα για να τους τραβήξετε την προσοχή.
- ▶ Αποφύγετε το έντονο χρώμα όταν διορθώνετε το γραπτό τους.
- ▶ Βοηθείστε τους να προφέρουν σωστά πολλουςύλλαβες και γενικά δύσκολες λέξεις.
- ▶ Η παρουσίαση των φύλλων εργασίας θα πρέπει να είναι προσεγμένη (τονισμένα γράμματα και λέξεις, σχέδια).
- ▶ Βρείτε πώς μαθαίνουν καλύτερα και προσαρμόστε τη διδασκαλία σας ανάλογα, π.χ.:
  - (α) Χρησιμοποιείστε εικονογραφήματα για να θυμούνται καλύτερα τις λέξεις που θέλετε να τους διδάξετε: **bed**
  - (β) Ομαδοποιήστε τις λέξεις βάσει των φωνημάτων τους: **hat – cat – rat – mat**.
  - (γ) Διδάξτε σύνθετες λέξεις αναλύοντάς τις στα επιμέρους συνθετικά: **play – ful**.
  - (δ) Χρησιμοποιήστε μνημονικές τεχνικές για να θυμούνται καλύτερα (π.χ.: ακρώνυμα: **said = silly alex is dancing, could/would = oh, you lovely duck**)
  - Φροντίστε ο χώρος διδασκαλίας να είναι ήσυχος και λιτός.

Ο όρος Ειδικές Μαθησιακές Δυσκολίες/ Δυσλεξία αναφέρεται

σε ανομοιογενείς δυσκολίες που είναι δυνατόν να επηρεάσουν την ανάγνωση, τη γραφή, την ορθογραφία, τα μαθηματικά, την κρίση και γενικότερα την ικανότητα του παιδιού για μάθηση. Δεν οφείλονται σε αρνητικούς ψυχοπεριβαλλοντικούς παράγοντες ή σε χαμηλή νοημοσύνη.

Η έγκαιρη διάγνωση και αντιμετώπιση του μαθησιακού προβλήματος βοηθά όχι μόνο στην επιτυχή αποκατάσταση αλλά και στην αποφυγή των ψυχολογικών προβλημάτων που προκαλεί η καθημερινή αποτυχία που βιώνουν τα δυσλεκτικά παιδιά στο σχολείο και στο σπίτι.

Τέχνη του Λόγου

ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΑΓΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ
ΔΥΣΚΟΛΙΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΗΣ

ΤΜΗΜΑΤΑ:

- ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ
- ΔΥΣΛΕΞΙΑ • ΛΟΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑ
- ΟΡΘΟΦΩΝΙΑ • ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑ
- ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΓΟΝΕΩΝ
- ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗ ΣΤΗΡΙΞΗ

Για περισσότερες πληροφορίες απευθυνθείτε:

ΚΥΡΙΑΚΗ ΠΟΥΛΑΚΗ - ΕΥΤΑΞΙΟΠΟΥΛΟΥ, Μ.Εδ

Σερίφου 13, 155 62 Χολαργός

τηλ./φάξ: 210 - 65.43.365, κιν.:6944-127971

e-mail: logou_texni@yahoo.gr